

INFOANALÍZIS2 2.ZH

2016 november 11.

Feladat	1.	2.	3.	4.	5.	Σ	NÉV
max. pontszám	10	10	10	10	10	50	NEPTUN KÓD
elért pontszám							GYAK VEZ

1. Feladat. Tekintsük a következő függvényt:

$$f(x, y) = \begin{cases} 1 & \text{ha } 0 < x, \text{ és } y = x^2 \\ 0 & \text{különben} \end{cases}$$

Mutassuk meg, hogy az origóban a függvénynek nemcsak a parciális deriváltjai léteznek, hanem minden irányban van iránymenti deriváltja.

2. Feladat. Határozzuk meg az f parciális deriváltjait ahol léteznek.

$$f(x, y) := \begin{cases} \frac{2x^3 - y^2}{x^2 + y^2}, & (x, y) \neq (0, 0); \\ 0, & (x, y) = (0, 0). \end{cases}$$

3. Feladat. Tekintsük a következő függvényt:

$$f(x, y) = \begin{cases} \frac{y^3 - x^3}{x^2 + y^2} & \text{ha } (x, y) \neq (0, 0) \\ 0 & \text{ha } (x, y) = (0, 0) \end{cases}.$$

Írjuk fel a parciális deriváltfüggvényeket!

4. Feladat. Tekintsük a következő függvényt:

$$f_n(x) = \begin{cases} \frac{1}{x} \sin \frac{x}{n} & \text{ha } x \neq 0 \\ 0 & \text{ha } x = 0 \end{cases}$$

Állapítsuk meg konvergenciatartományát és határfüggvényét! Egyenletesen konvergens-e a függvényt sorozat a konvergenciatartományán? Ha nem, van-e olyan részhalmaza a konvergenciatartománynak, ahol egyenletesen konvergens?

5. Feladat. Határozzuk meg a következő hatványsor konvergenciatartományát!

$$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{(x+3)^n}{n^3 3^n}.$$

1. Feladat. Tekintsük a következő függvényt:

$$f(x, y) = \begin{cases} 1 & \text{ha } 0 < x, \text{ és } y = x^2 \\ 0 & \text{különben} \end{cases}$$

Mutassuk meg, hogy az origóban a függvénynek nemcsak a parciális deriváltjai léteznek, hanem minden irányban van iránymenti deriváltja.

Megoldás. Az origóhoz az $y = mx$ egyenes mentén közelítve **2p** az iránymenti derivált **2p**

$$\lim_{h \rightarrow 0^+} \frac{f\left(\frac{h}{\sqrt{1+m^2}}, \frac{mh}{\sqrt{1+m^2}}\right) - 0}{h} \stackrel{\text{2p}}{=} 0,$$

ugyanis $m \leq 0$ esetén a függvény azonosan 0 **2p**, pozitív m esetén pedig a $h < m$ értékekre azonosan 0 **2p**.

2. Feladat. Határozzuk meg az f parciális deriváltjait ahol léteznek.

$$f(x, y) := \begin{cases} \frac{2x^3 - y^2}{x^2 + y^2}, & (x, y) \neq (0, 0); \\ 0, & (x, y) = (0, 0). \end{cases}$$

Megoldás. Ha $(x, y) \neq (0, 0)$ akkor **3+3p**

$$f'_x(x, y) = \frac{6x^2(x^2 + y^2) - (2x^3 - y^2)2x}{(x^2 + y^2)^2},$$

$$f'_y(x, y) = \frac{-2y(x^2 + y^2) - (2x^3 - y^2)2y}{(x^2 + y^2)^2}.$$

Ha $(x, y) = (0, 0)$ akkor **2+2p**

$$f'_x(0, 0) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x, 0) - f(0, 0)}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{2x^3}{x^2} = 2,$$

$$f'_y(0, 0) = \lim_{y \rightarrow 0} \frac{f(0, y) - f(0, 0)}{y - 0} = \lim_{y \rightarrow 0} \frac{-y^2}{y} = \nexists. \quad \blacksquare$$

3. Feladat. Tekintsük a következő függvényt:

$$f(x, y) = \begin{cases} \frac{y^3 - x^3}{x^2 + y^2} & \text{ha } (x, y) \neq (0, 0) \\ 0 & \text{ha } (x, y) = (0, 0) \end{cases}.$$

Írjuk fel a parciális deriváltfüggvényeket!

Megoldás. Az origó kivételével minden pontnak van olyan környezete, ahol az első sor képlete érvényes, így formálisan deriválhatunk. **2p**

Az origóban, ha $x = 0$, akkor $f(0, y) = y$, így az y szerinti parciális derivált 1 , **1p**

ha $y = 0$, akkor $f(x, 0) = -x$, így az x szerinti parciális derivált -1 . **1p**

$$f'_x(x, y) = \begin{cases} \frac{-x(x^3 + 3xy^2 + 2y^3)}{(x^2 + y^2)^2} & \text{ha } (x, y) \neq (0, 0) \text{ **2p** \\ -1 & \text{ha } (x, y) = (0, 0) \text{ **1p** \end{cases}$$

$$f'_y(x, y) = \begin{cases} \frac{y(y^3 + 3x^2y + 2x^3)}{(x^2 + y^2)^2} & \text{ha } (x, y) \neq (0, 0) \text{ **2p** \\ 1 & \text{ha } (x, y) = (0, 0) \text{ **1p** \end{cases} \blacksquare$$

4. Feladat. Tekintsük a következő függvénysorozatot:

$$f_n(x) = \begin{cases} \frac{1}{x} \sin \frac{x}{n} & \text{ha } x \neq 0 \\ 0 & \text{ha } x = 0 \end{cases}$$

Állapítsuk meg konvergenciatartományát és határfüggvényét! Egyenletesen konvergens-e a függvénysorozat a konvergenciatartományán? Ha nem, van-e olyan részhalmaza a konvergenciatartománynak, ahol egyenletesen konvergens?

Megoldás. Mivel $f_n(0) = 0$, és

$$\left| \frac{1}{x} \sin \frac{x}{n} \right| = \left| \frac{\sin \frac{x}{n}}{\frac{x}{n}} \right| \leq \frac{1}{n},$$

a sorozat minden x esetén konvergens, és a határfüggvény az azonosan 0 függvény. **5p**

Mivel minden x -re és pozitív ε -ra $\left| \frac{1}{x} \sin \frac{x}{n} - 0 \right| = \frac{1}{n} < \varepsilon$ teljesül, ha $n > \frac{1}{\varepsilon}$, a függvénysorozat egyenletesen konvergens az egész konvergenciatartományán. **5p** \blacksquare

5. Feladat. Határozzuk meg a következő hatványsor konvergenciatartományát!

$$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{(x+3)^n}{n^3 3^n}.$$

Megoldás. Mivel 2p

$$R = \frac{1}{\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{\frac{1}{n^3 3^n}}} = 3$$

ezért konvergens a $(-6, 0)$ intervallumon. 2p A végpontokban:

$x = -6$:

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-3)^n}{n^3 3^n} = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n^3},$$

ami (abszolút) konvergens. 2p

$x = 0$:

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{3^n}{n^3 3^n} = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^3},$$

ami (abszolút) konvergens. 2p

A konvergenciatartomány $[-6, 0]$. 2p ■